

Legislative fertilization vers. dotational conditions from 2023

Lada Kozlovská

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.

Praha-Ruzyně

Zákon o hnojivech (č. 156/1998 Sb.)

Nitrátová směrnice v ČR – nař. vlády č. 262/2012 Sb., o vymezení zranitelných oblastí a akčním programu

Zákon o hnojivech – platnost obecně v rámci celé ČR

Zákon o vodách – nakládání se závadnými látkami - platnost obecně v rámci celé ČR

Nitrátová směrnice – platnost ve zranitelných oblastech

NV č. 262/2012 Sb. = prováděcí předpis k § 33 vodního zákona

(implementace směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů)

- novela v roce 2020, pod č. 277/2020 Sb.
(účinnost změn od 1. 7. 2020)
 - 4. revize zranitelných oblastí (ZOD)
 - 5. akční program (na období 2020–2024)
- všechny informace jsou na **www.nitrat.cz**
- informace k DPB na **Portálu farmáře (PF)**

Jana Wollnerová, Lada Kozlovská, Jan Klír

Hospodaření ve zranitelných oblastech
– 5. akční program nitrátové směrnice

Metodika pro praxi

Působnost nařízení vlády č. 262/2012 Sb.

- **Opatření akčního programu NS (cca 20 bodů):**
 - konkrétní opatření – jen na DPB zařazených do ZOD (ZOD = ano)
 - výjimky – platí pro celý závod, i když je v ZOD jen částečně
 - limit 170 kg organického dusíku živočišného původu (v kg celkového N/ha, v průměru celého závodu)
 - sklady pro statková hnojiva (min. na šestiměsíční produkci)
 - bilance dusíku za závod (v kg N/ha, v průměru celého závodu)
- **Vybrané požadavky z NS (8 bodů) jsou součástí kontroly podmíněnosti v ZOD (PPH 2 - povinné požadavky na hospodaření)**
- **Některé požadavky NS (5 bodů) byly převzaty do „Minimálních požadavků na používání hnojiv“ jako podmínka pro Ekoplatbu, AEKO a EZ**
- **Ochranný pás u vody převzat do DZES 4**
- **Limity N převzaty do OTP a IPZ AEKO**
- **Některé schválené režimy hospodaření v OPVZ přikazují dodržování pravidel NV č. 262/2012 Sb. i mimo ZOD!**

Povinné požadavky na hospodaření 2

2.1.	Dodržování období zákazu hnojení	§ 6 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
2.2.	Dodržování limitů hnojení plodin	§ 7 odst. 1 a příloha č. 3 k nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
2.3.	Dodržení maximálního limitu 170 kg N/hektar/ hospodářský rok, který se uzavře v kalendářním roce podání jednotné žádosti v použitých organických, organominerálních a statkových hnojivech v průměru zemědělského podniku	§ 8 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
2.4.	Dodržování podmínek pro skladování dusíkatých hnojivých látek ve zranitelných oblastech, zajištění skladování v průběhu nejdelšího vyžadovaného období zákazu	§ 9 odst. 1 a 2 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
2.5.	Dodržení zákazu pěstování erozně nebezpečných plodin na pozemcích s vysokou sklonitostí	§ 11 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
2.6.	Dodržení podmínek pro ochranné pásy nehnojené půdy podél útvaru povrchových vod	§ 12 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
2.7.	Dodržení zákazu používání dusíkatých hnojivých látek na půdu zaplavenou, přesycenou vodou, promrzlou nebo pokrytou sněhem	§ 7 odst. 12 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
2.8.	Dodržení kvalitativních požadavků na skladovací prostory pro statková hnojiva z hlediska ochrany vod	§ 9 odst. 1 a 2 nařízení vlády č. 262/2012 Sb. a § 39 odst. 4) písm. b) a c) zákona č. 254/2001 Sb.

Minimální požadavky pro použití hnojiv

Dodržení zákazu použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení	§ 6 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
Dodržení zákazu pěstování erozně nebezpečných plodin kukuřice, brambory, cukrovka, řepa krmná, bob polní, sója, slunečnice nebo čirok na pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod	§ 11 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
Dodržení zákazu používání na zemědělských pozemcích dusíkatých hnojivých látek na půdu zaplavenou, přesycenou vodou, promrzlou nebo pokrytou sněhem	§ 7 odst. 12 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
rovnoměrné pokrytí pozemku při hnojení	§ 7 odst. 14 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
dodržení zákazu použití dusíkatých hnojivých látek na zemědělských pozemcích s ornou půdou se sklonitostí převyšující 10° nebo na zemědělských pozemcích s trvalým travním porostem se sklonitostí převyšující 12°, s výjimkou tuhých statkových hnojiv a tuhých organických hnojiv, v případě orné půdy bez porostu zapravených do 24 hodin po jejich použití	podle § 11 odst. 2 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a

Společné obecně platné požadavky

Evidence hnojení a výnosů

Havarijní plán

Vedení evidence hnojení a výnosů

- **Povinnost vést evidenci o**
 - **hnojivech, pomocných půdních látkách, rostlinných biostimulantech a substrátech** použitých na zemědělské půdě a lesních pozemcích
(tato povinnost se nevztahuje na evidenci hnojení vedlejšími rostlinnými produkty, s výjimkou slámy, ale pro jiné účely, např. pro ekoplatbu je to potřeba)
 - **upravených kalech a sedimentech** použitých na zemědělské půdě a
 - **výnosu sklizeného hlavního a vedlejšího produktu**, s výjimkou trvalých travních porostů podle evidence využití půdy podle uživatelských vztahů
(pro účely jiných předpisů je to ale potřeba, např. pro bilanci N podle nitrátové směrnice)
(účinnost od 1. 1. 2022)
- Povinnost vést evidenci elektronickou formou pro zemědělské podnikatele hospodařící na výměře větší než 20 ha **(účinnost od 1. 1. 2022)**.
- Uchování evidencí nejméně 7 let (předložit na vyžádání při kontrole).
- Záznam o použití hnojiva **do 1 měsíce** od ukončení jeho použití.
- Zemědělští podnikatelé, kteří jsou povinni vést evidenci v elektronické podobě (nad 20 ha), ji **předají prostřednictvím elektronické aplikace přístupné na internetových stránkách MZe.**
- Posun termínu v roce 2023 do konce března (další opatření se vyhodnocují).
- Očekává se novela – povinnost pro podniky nad 200 ha zůstává

Vedení evidence hnojení a výnosů

Základní požadavky na evidence stanoví vyhláška č. 377/2013 Sb.

- Obsah evidence – stanoven v příloze vyhlášky (neúplný výčet – identifikační údaje, **název plodiny**, druh, odrůda, užitkový směr, **datum výsevu nebo sadby**, **datum sklizně**, **plocha pěstované plodiny**, **průměrný výnos plodiny**, **druh hlavního produktu**, datum použití hnojiva nebo datum zahájení pastvy, datum zapravení hnojiva nebo datum ukončení pastvy, přepočet na živiny).
- Obsah živin ve statkových a organických hnojivech – výsledky rozborů obsahu živin nebo normativy podle vyhlášky č. 377/2013 Sb.
- Povinnost evidence hnojení **se nevztahuje na vedlejší produkty vznikající** při pěstování kulturních rostlin, s výjimkou **slámy** (bez uvedení množství hmoty a živin). Povinnost se ale vztahuje na použití hlavních produktů ke hnojení (zelené hnojení – meziplodiny, tráva, ...).
Doporučuje se však evidovat zapravení/mulčování všech sklíditelných rostlinných zbytků – kontrola dotačních podmínek (půdoochranné technologie, udržitelné hospodaření s organickou hmotou v půdě).
- Pomocné půdní látky, rostlinné biostimulanty nebo substráty se do evidence zaznamenávají bez uvedení množství živin.

Možnosti vedení elektronické evidence hnojení, plodin a výnosů

- **Elektronické aplikace**

- Portál farmáře (EPH)
- Komerční systémy (AG Info, GC ÚPRAVY, ...)

- **Formát Excel** (vytvořen na žádost zemědělců)

Všechny způsoby evidence musí být vybaveny jednotným obsahem a formátem předávaných dat a napojeny na jednotné číselníky plodin, produktů, užitkových směrů, hnojiv:

<https://eagri.cz/ssl/nosso-app/DataKeStazeni>

Součástí předávaných dat evidence je i evidence pěstovaných plodin a výnosů sklizených produktů.

Jaké dotační podmínky se budou z evidence hnojení ověřovat:

- Výpočet bilance OH pro ekoplatbu (plocha pěstovaných meziplodin, zapravené slámy, chrástu a zeleného hnojení, množství použitých statkových a org. hnojiv)
- Délka pěstování meziplodiny na pozemku (DZES 7a, neprodukční plocha)
- Limity k plodinám, období zákazu hnojení

Použití a evidence statkových hnojiv rostlinného původu

- **Sklditelné rostlinné zbytky** (hnojiva jsou v číselníku)
- **Zapisují se bez uvedení množství a živin** (příp. se uvedou nuly)
- **Datum zapravení** (ale není povinnost zapravit, lze nechat jako mulč)

Hlavní rostlinné produkty

- **Zelené hnojení** (meziplodina, příp. i hlavní plodina – peluška, směsky)
- **Tráva** (kultury T, G, příp. R)
- **Poslední obrost víceletých pícein**
- **Nesklizená hlavní plodina** (např. neprodaná zelenina)
- **Zelená hmota na úhoru** (kultura U)

Vedlejší rostlinné produkty

- **Sláma z obilnin, olejnin a luskovin**
- **Sláma ostatních plodin pěstovaných na zrno nebo semeno** (kmín)
- **Rostlinný zbytek po sklizni jetelovin/trav na semeno**
- **Chrást**
- **Nať**
- **Rostlinný zbytek po sklizni chmele** (kultura C)

Povinné požadavky na hospodaření 1

1.1.	Dodržování podmínek povolení pro nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami	§ 8 odst. 1 písm. a), bod 1 a písm. b) bod 1 zákona č. 254/2001 Sb.
1.2.	Dodržování podmínek povolení pro vypouštění odpadních vod s obsahem fosforečnanů do povrchových a podzemních vod	§ 8 odst. 1, písm. c) a § 38 zákona č. 254/2001 Sb.
1.3.	Dodržování pravidel ochrany povrchových a podzemních vod a životního prostředí při zacházení a manipulaci se závadnými látkami, pokud jde o povinné omezování difúzních zdrojů znečištění fosforečnany	§ 39 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb.
1.4.	Dodržování podmínek zacházení se závadnými látkami obsahujícími fosforečnany a jejich uložení na zemědělské půdě podle zákona o hnojivech	§ 8 odst. 4 a 5 a § 9 odst. 1 a 2 písm. d) zákona č. 156/1998 Sb. a § 6 odst. 5 vyhlášky č. 377/2013 Sb.
1.5.	Dodržování podmínek nakládání s upravenými kaly a jejich uložení na zemědělské půdě	§ 9 odst. 3 zákona č. 156/1998 Sb. a § 69 odst. 3 zákona č. 541/2020 Sb. a § 58, § 59 vyhlášky č. 273/2021 Sb.
1.6.	Dodržování kvalitativních požadavků na skladovací prostory pro závadné látky obsahující fosforečnany z hlediska ochrany vod	§ 8 odst. 2 a 4 zákona č. 156/1998 Sb., § 4 odst. 1, § 5 odst. 1 a 2, § 6 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 377/2013 Sb.
1.7.	Dodržování podmínek pro skladování upravených kalů ve skladech	§ 58 odst. 1 písm. a), b) a d) a § 58 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 273/2021 Sb.
1.8.	Dodržování podmínek pro skladování závadných látek obsahujících fosforečnany	§ 39 odst. 4 písm. c) zákona č. 254/2001 Sb.
1.9.	Provádění zkoušky těsnosti potrubí a nádrží určených pro skladování závadných látek obsahujících fosforečnany	§ 39 odst. 4 písm. d) zákona č. 254/2001 Sb.
1.10.	Dodržování kontrolního systému pro zjišťování úniku skladovaných závadných látek obsahujících fosforečnany	§ 39 odst. 4 písm. e) zákona č. 254/2001 Sb.

Havarijní plán (požadavky vodního zákona)

Pozor! Všechny požadavky týkající se nakládání se závadnými látkami obsahující fosforečnany budou kontrolovány v rámci PPH 1 (kontroluje ÚKZÚZ).

Pro zacházení se všemi závadnými látkami:

- ve **větším rozsahu**
 - kapalně 1000 l (sklady), 2000 l (přepravní obaly)
 - pevně 2000 kg (sklady, skládky) nebo
- pokud je zacházení s nimi spojeno se **zvýšeným nebezpečím** pro povrchové nebo podzemní vody (OPVZ, OPLZ, záplavové oblasti)
 - kapalně 250 litrů (sklady), 300 litrů (přepravní obaly)
 - pevně 300 kg (sklady, skládky)

platí základní povinnosti vyplývající z ustanovení § 39 vodního zákona, zde uvedené v následujících bodech 1) až 9).

O zacházení se závadnými látkami se nejedná při převozu ropných látek, jako pohonných hmot v rámci provozu dopravních prostředků, při aplikaci hnojiv a přípravků na ochranu rostlin.

Havarijní plán

Při zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo při zvýšeném nebezpečí je povinností:

- **Vypracovat havarijní plán**, projednat jej s příslušným správcem vodního toku, předložit havarijní plán ke schválení příslušnému vodoprávnímu úřadu.
- Havarijní plán se zpracovává pro ucelená provozní území uživatele závadných látek, např. podle farem nebo jiných ucelených provozů.
- Provozním územím jsou také místa vhodná k uložení tuhých statkových nebo organických hnojiv na z.p. před jejich použitím a příkrmiště (zimoviště).
- Údaje uvedené v havarijním plánu se aktualizují do jednoho měsíce po každé změně (**pozor na případnou platnost havarijního plánu**).

Vedení záznamů

Při zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo při zvýšeném nebezpečí je povinností:

- **Provádět záznamy o provedených opatřeních** nejméně jednou za 6 měsíců a tyto záznamy uchovávat po dobu 5 let (**Provozní deník**).
- Kontrola se týká všech skladů i skládek (polní složiště).
- Forma provozního deníku není stanovena, záznamy však musí obsahovat
 - datum kontroly,
 - kontrolovaný sklad nebo složiště,
 - zjištěný stav,
 - provedená opatření.

Zkoušení těsnosti

- **Nejméně 1x za 5 let zkoušet těsnost zařízení pouze pro nebezpečné látky (bez ohledu na jejich množství):**
 - potrubí,
 - nádrže pro skladování,
 - prostředky pro dopravu,**prostřednictvím odborně způsobilé osoby (OZO) –**
http://www.mzp.cz/cz/osoby_tesnosti
- Nevztahuje se na sklady hnojiv umístěné v záchytných vanách o objemu větším, než je objem největší nádrže.
- Dva možné přístupy ke zkouškám těsnosti:
 - **podle technických norem**, např. u skladů nafty,
 - **náhradním způsobem** (pokud norma neexistuje), např.
u betonových zapuštěných jímek na statková hnojiva, a to:
 - kontrolou výstupů z kontrolního systému,
 - zjištěním a vyhodnocením aktuálního stavu podzemní vody, zeminy nebo půdy v okolí nádrže nebo potrubí,
 - kontrolou měření poklesu hladiny skladované látky v nádrži,
 - senzorickou kontrolou stavu nádrže nebo potrubí (pouze nadzemní nádrže).

Kontrolní systém

- **Vybudovat a provozovat kontrolní systém** pro zjišťování úniků závadných látek (větší rozsah, zvýšené nebezpečí), u nebezpečných látek bez ohledu na jejich množství. Výstupy 1 x za 6 měsíců zaznamenávat do provozního deníku.
- **Prvky využité samostatně nebo v kombinacích:**
 - **kontinuální zjišťování** těsnosti skladu závadné látky (např. kontrolní čidlo v meziplášti dvouplášťové nádrže na naftu),
 - zjišťování **přítomnosti závadné látky v okolí zařízení**, včetně horninového prostředí a podzemních vod (např. vrty, sondy),
 - **trvalé měření hladiny** závadné látky s indikací proti přeplnění a úniku (např. hladinové čidlo v nadzemních nádržích),
 - **senzorická kontrola** těsnosti zařízení (vždy v kombinaci, samostatně je možné použít pouze u nadzemních nádrží, kde lze provést kontrolu celého vnějšího pláště),
 - senzorická kontrola stavu a vlivu závadných látek uložených mimo zařízení na okolní prostředí (kontrola polních složišť).

Používání a skladování upravených kalů

požadavky PPH 1

Upravené kaly

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech (§ 67–69)

Vyhláška č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech

Kal = odpad (skupina 06):

- kal z čistíren odpadních vod zpracovávajících městské odpadní vody nebo odpadní vody z domácností, potravinářského průmyslu a zemědělství, kal ze septiků a jiných podobných zařízení.

Upravený kal

- **kal, který byl podroben**
 - biologické úpravě,
 - chemické úpravě,
 - tepelné úpravě nebo
 - jakémukoli jinému vhodnému procesu tak, že se významně sníží obsah patogenních organismů v kalech, a tím zdravotní riziko spojené s jeho aplikací,
- **nebo přímo splňuje mikrobiologická kritéria stanovená vyhláškou**
a pro který byl zpracován program použití kalů (dále jen „Program“).

Úprava kalů před použitím na zemědělské půdě

- Osoba, která provedla úpravu kalu, před předáním upraveného kalu k využití na zemědělské půdě, je povinna vypracovat Program a **předložit jej ke schválení ÚKZÚZ.**
- **Osoba, která provedla úpravu kalu, je povinna předat upravený kal osobě, která je v Programu uvedena a bude tento upravený kal používat – zemědělský závod.**
- Případně může být upravený kal předán do zařízení ke skladování kalů.
- Požadavky na skladování a nebo dočasné uložení upraveného kalu jsou stanovené v prováděcí vyhlášce.

Program použití upravených kalů

Náležitosti **Programu** jsou stanoveny v prováděcí vyhlášce č. 273/2021 Sb.

Program použití upravených kalů

- technologie úpravy kalu a celkové množství kalů, na které se vztahuje program
- hydrologická situace v zájmovém území použití upravených kalů
- zařazení kalu do osevního postupu
- pozemky určené k použití kalu a jejich vyhodnocení z hlediska rizikových prvků
- popis uložení nebo skladování kalu
- návrh monitoringu a plán odběru vzorků kalu a půdy
- opatření na ochranu zdraví při práci s kaly.

Evidenční listy kalu – vyhodnocení kalů z hlediska obsahu živin, rizikových prvků a rizikových látek a mikrobiologických ukazatelů.

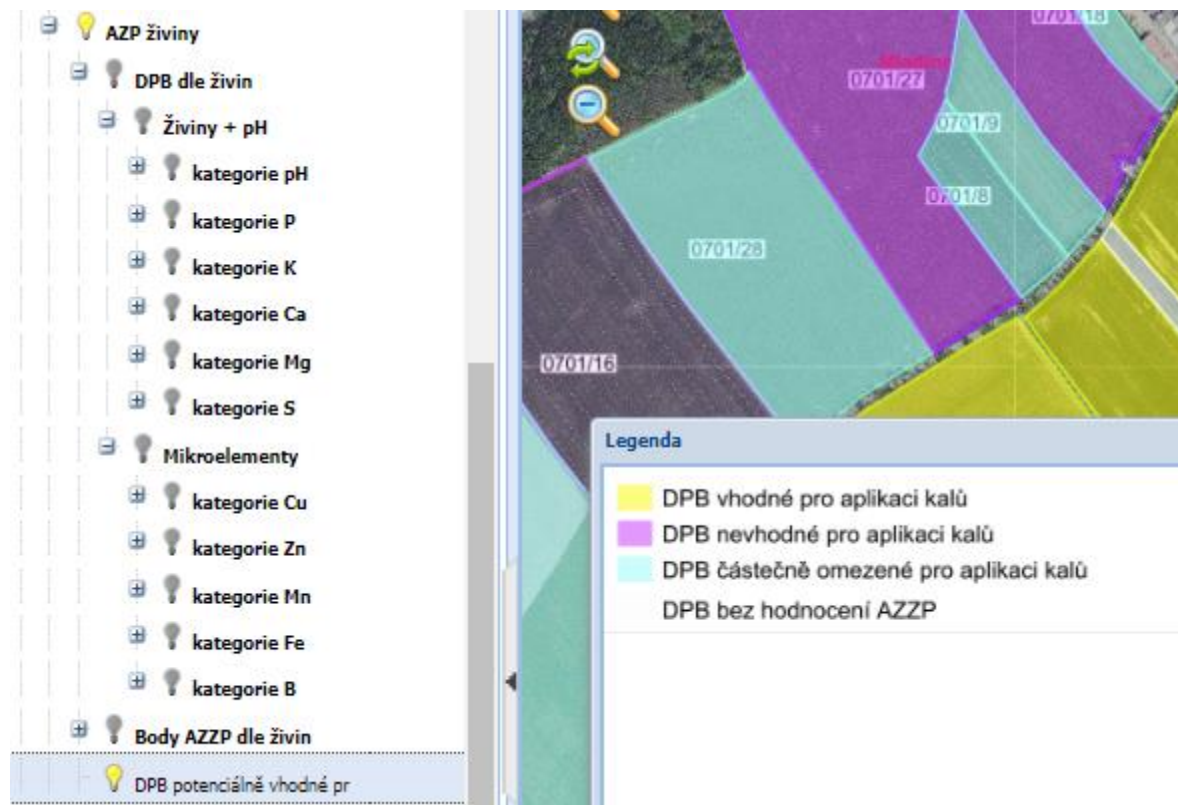
Použití upravených kalů na zemědělské půdě

Upravený kal smí na zemědělské půdě použít pouze právnická nebo podnikající fyzická osoba, která tuto půdu užívá.

Použití upravených kalů je dle zákona o odpadech zakázáno

- Na zemědělské půdě v CHKO, OPVZ, OPLZ a na zamokřených a zaplavovaných půdách.
- Na travních porostech v průběhu vegetačního období až do poslední seče.
V intenzivních ovocných výsadbách.
- Na pozemcích využívaných k pěstování polních zelenin v roce jejich pěstování a v roce předcházejícím.
- V průběhu vegetace při pěstování píce, kukuřice a při pěstování cukrové řepy s využitím chrástu na krmení.
- Pokud obsah vybraných rizikových látek překračuje jednu z hodnot stanovených v prováděcí vyhlášce
- Na půdách s hodnotou výměnné půdní reakce pod pH 5,6.
- Na zemědělské půdě, kde bylo zjištěno překročení preventivní hodnoty podle zákona o ochraně ZPF (dle vyhlášky č. 153/2016 Sb.).
- Jestliže kaly nesplňují mikrobiologická kritéria stanovená vyhláškou.

Použití upravených kalů na zemědělské půdě – podkladová vrstva v LPIS

- Vhodnost DPB pro aplikaci upravených kalů ovlivňuje kritérium pH a přístupný fosfor Aplikace podléhá schválení ze strany ÚKZÚZ a může být zamítnuta z jiných důvodů, než je obsah fosforu nebo pH.

Soustřed'ování upravených kalů

Podmínky pro soustřed'ování upravených kalů

- Upravený kal se sušinou 4–17 %: speciální nádoby, kontejnery, jímky, nádrže
- Upravený kal s min. sušinou 18 %
 - vodohospodářsky zabezpečená plocha
 - odděleně, označené
 - max. výška 3 m
 - hromady od sebe vzdálené 1 m
 - umístění schváleno v havarijním plánu
 - zabezpečeno proti vstupu nepovolaných osob
 - min. vzdálenost od bytové zástavby 300 m

Použití nebo umístění upraveného kalů na zemědělskou půdu

- do 8 měsíců od jejich výstupu z technologie úpravy
- pokud je tato lhůta překročena – nové rozbory na mikrobiologická kritéria

Upravené kaly – umístění na zemědělské půdě

Umístění kalu na DPB před aplikací lze max. 30 dní

Podmínky umístění na DPB:

- min. sušina kalu 18 %
- umístění v souladu s Programem použití kalů
- umístění na místech vhodných dle NV č. 262/2012 Sb.
- svažitost pozemku do 5°
- min. vzdálenost 50 m od povrchových vod
- min. vzdálenost 100 m od zdrojů pitné vody
- min. vzdálenost 300 m od bytové zástavby
- označení hromady
- místa uložení zpracována do Havarijního plánu

Upravené kaly – používání na zemědělské půdě

- Upravené kaly musí být do **48 hodin** od rozprostření na pozemku **zapraveny do půdy**.
- Nesmí se použít více než **5 t sušiny/hektar z. p.**, toto množství může být zvýšeno až na 10 t/ha, pokud použité kaly obsahují méně než polovinu limitního množství každé ze sledovaných rizikových látek a prvků.
- Dávka kalu je na pozemek aplikována **v jedné agrotechnické operaci** a v jednom souvislém časovém období za příznivých fyzikálních a vlhkostních podmínek.
- po dobu 3 let následujících po použití upravených kalů nesmí být na dotčených pozemcích použity žádné další kaly (platí pro celý DPB!).
- Minimální obsah sušiny kalu pro přímé použití musí být 4 %.
- Dávka N dodaného v upravených kalech nepřekročí limit stanovený pro plodinu podle nařízení vlády č. 262/2012 Sb.

Upravené kaly – další povinnosti

(zákon o hnojivech, vyhláška č. 377/2013 Sb.)

- Zemědělci jsou povinni **vést evidenci** o upravených kalech použitých na zemědělské půdě (evidence hnojení), a to **v přepočtu na 100% sušinu použitého kalu**.
- Zemědělci, kteří používají upravené kaly na zemědělské půdě, jsou povinni **zaslat ÚKZÚZ hlášení nejpozději 14 dnů před jejich použitím**.

Skladování hnojiv

Skladování hnojiv, pomocných půdních látek, rostlinných biostimulantů nebo substrátů

Základní povinnosti dle zákona o hnojivech (§ 8)

1. Uskladnit odděleně.
2. Označit čitelným způsobem.
3. Zajistit, že nedojde k mísení s jinými látkami.

**Neplatí pro statková hnojiva
a organická hnojiva
vyrobená zemědělským
podnikatelem pro vlastní
potřebu (kompost, digestát,
...)**

4. Vést dokladovou evidenci o příjmu, výdeji a skladovaném množství.

**Platí pro všechna hnojiva
(včetně statkových),
pomocné půdní látky,
rostlinné biostimulanty a
substráty**

Skladování minerálních hnojiv

Tuhá minerální hnojiva

- Na volných zpevněných plochách lze skladovat jen **balená hnojiva**, a to maximálně 1 měsíc, pokud jsou umístěna na palety a chráněna před povětrnostními vlivy.
- Ve skladech lze skladovat **volně ložená i balená hnojiva**:
 - **Volně ložená hnojiva** se skladují
 - v hromadách označených názvem hnojiva do maximální výše 6 m, od sebe vzdálených minimálně 1 m,
 - v odděleních označených názvem hnojiva, kde hromady mohou dosahovat nejvýše po horní hranu přepážky, nebo
 - v zásobnících.
 - **Balená hnojiva** se skladují:
 - pouze v obalech k tomu určených,
 - do hmotnosti 50 kg v pytlích uložených na sebe do výše max. 1,5 m; při uložení pytlů s hnojivy na paletách se palety mohou ukládat maximálně ve 2 vrstvách,
 - nad hmotnost 50 kg se hnojiva skladují ve velkoobjemových vacích jednotlivě nebo maximálně ve 2 vrstvách (nebo dle výrobce i jinak).

Skladování minerálních hnojiv

- **Balená minerální jednosložková hnojiva typu dusičnanu amonného** (celkový obsah obou forem dusíku – nitrátové a amonné formy nad 28 %) se skladují na základě speciálních podmínek.

Kapalná minerální hnojiva

- Skladování **na volných zpevněných plochách** v max. objemu **jednoho balení 1 000 litrů** před použitím, **maximálně 1 měsíce**, pokud jsou chráněna před povětrnostními vlivy.
- Skladování **v nádržích** označených názvem skladovaného hnojiva; nádrž musí být umístěná v záchytné vaně, která má větší objem než nádrž, musí mít vybudovaný kontrolní systém zjištění úniku hnojiva. U těchto nádrží nemusí být prováděny zkoušky těsnosti.

Na zemědělské půdě lze uložit

- Vápenaté hnojivo „cukrovarská šáma“ (max. 24 měsíců).
- Hnojiva na bázi mletých vápenců (max. 2 měsíce).

Skladování organických a organominerálních hnojiv a technologických vod

Kapalná organická a organominerální hnojiva a technologické vody

- **Skladování v nepropustných nadzemních, popřípadě částečně zapuštěných nádržích nebo v zemních jímkách;** musí být zamezeno přítoku povrchových nebo srážkových vod; kontrolní systém.
- **Jímky a nádrže odpovídají kapacitně nejméně čtyřměsíční předpokládané produkci digestátu nebo fugátu digestátu. U provozů bioplynových stanic, které jsou nově uváděny do provozu a svou projektovanou kapacitou spadají mezi stacionární zdroje podle zákona o ochraně ovzduší, musí být ve skladech použity nízkoemisní systémy.**

Balená tuhá organická a organominerální hnojiva

- **Na volných zpevněných plochách lze skladovat jen balená hnojiva, a to maximálně 1 měsíc,** pokud jsou umístěna na palety a chráněna před povětrnostními vlivy.
- Ve skladech za stejných podmínek jako hnojiva minerální.

Skladování organických a organominerálních hnojiv

Volně ložená tuhá organická a organominerální hnojiva

- Skladují se ve stavbách zabezpečených stejným způsobem jako stavby pro skladování tuhých statkových hnojiv, nebo ve skladech jako volně ložená minerální hnojiva.
- **Tuhé organické hnojivo kompost a separát digestátu mohou být uloženy na zemědělské půdě nejdéle 24 měsíců na místech vhodných k jejich uložení schválených v havarijním plánu podle vodního zákona. Na stejném místě lze tato hnojiva uložit opakovaně nejdříve po 3 letech (toto platí obecně – mimo ZOD).**
- **V ZOD mohou být uložena tato hnojiva na zemědělské půdě nejdéle 12 měsíců na místech vhodných k jejich uložení schválených v havarijním plánu podle vodního zákona. Na stejném místě lze tato hnojiva uložit opakovaně nejdříve po 4 letech.**

Skladování statkových hnojiv

Obecně: vedení dokladové evidence o příjmu, výdeji a skladovaném množství

Každý zemědělský podnikatel skladující statková hnojiva by měl mít:

- přehled o produkci statkových hnojiv, např. měsíčně či čtvrtletně (lze dokladovat vlastní evidencí zjištěnou vážením nebo výpočtem podle normativů – komerční evidenční softwary, aplikace EPH v Portálu farmáře),
- doklady o nákupu či prodeji statkových hnojiv, příp. steliva (sláma apod.),
- přehled o úpravě statkových hnojiv (separace kejdy) nebo o zpracování statkových hnojiv na organická hnojiva (digestát z bioplynové stanice, kompost),
- záznamy o termínech zakládky a rozvezení polních složišť, schválených v havarijním plánu, včetně množství takto uložených tuhých statkových hnojiv,
- dokladovou evidenci o aktuálním množství statkových hnojiv v jednotlivých skladech i na polních složištích, např. formou skladových karet (příjem, výdej, zůstatek),
- evidenci o aplikaci statkových hnojiv (tj. evidence hnojení).

Skladování tekutých statkových hnojiv

- Zabránit úniku do okolí a vod, včetně zabezpečení systému zjištění úniku. Zkoušky těsnosti (§ 39 zákona o vodách) ([kontrola v rámci PPH1](#)).
- Skladují se v nepropustných nádržích, v zemních jímkách nebo v podroštových prostorech ve stájích se zamezením přítoku povrchových nebo srážkových vod.
- **U chovů hospodářských zvířat, které jsou nově uváděny do provozu a svou projektovanou kapacitou spadají mezi stacionární zdroje podle zákona o ochraně ovzduší, musí být ve skladech použity skladech nízkoemisní systémy.**
- Kapacitu skladu lze snížit až na dvouměsíční produkci, pokud jsou statková hnojiva uváděna do oběhu, jsou z nich vyráběna organická hnojiva (např. při výrobě bioplynu), nebo jsou likvidována jako odpad ([Kontrola v rámci PPH 2](#)).

Skladovací kapacita	Produkce kejdy (měsíce)	Produkce močůvky (měsíce)	Produkce hnojůvky (měsíce)
Mimo ZOD	4	3	3
ZOD	6	6	5

Skladování tuhých statkových hnojiv

Na zpevněném hnojišti:

- Kapacita skladu musí obecně odpovídat **6ti měsíční produkci**.
- U chovů hospodářských zvířat, které jsou nově uváděny do provozu a svou projektovanou kapacitou spadají mezi stacionární zdroje podle zákona o ochraně ovzduší, musí být ve skladech použity skladech nízkoemisní systémy.
- **Nemusí být, pokud lze uložit na zemědělskou půdu.**
- Dno skladu – podélný sklon směrem k hnojůvkové jímce.
- Sklon dna manipulačních ploch směr do sběrných žlábků nebo kanálků a do jímky.

***Technický stav všech skladovacích zařízení musí splňovat kvalitativní požadavky z hlediska ochrany vod, podle § 39, odst. 4, písm. b) a c) vodního zákona (= udržování skladů v dobrém technickém stavu, nepropustná úprava, vlastní kontrola min. 1 x za 6 měsíců)
(kontrola v rámci PPH 2).***

Uložení tuhých statkových hnojiv na zemědělské půdě

Obecně: pouze způsobem, který neohrozí životní prostředí a na místech schválených v havarijním plánu

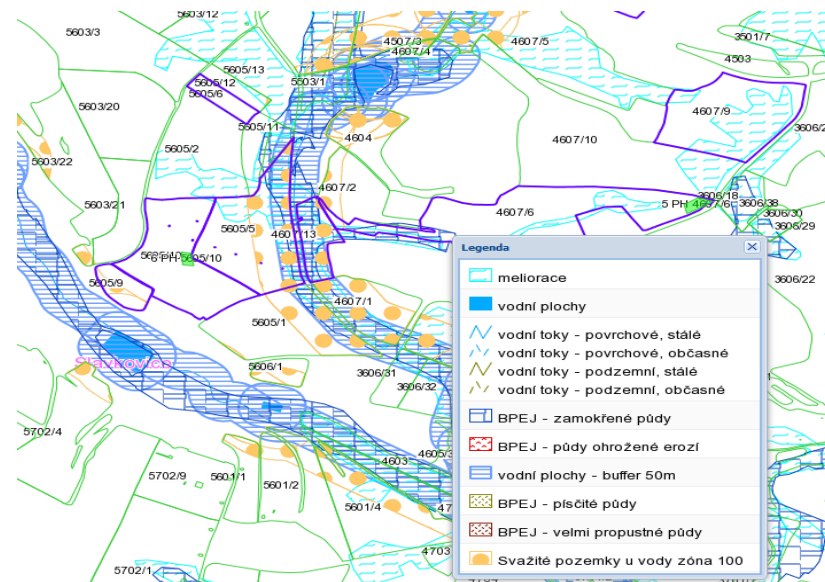
Mimo ZOD: max. 24 měsíců, opakování nejdříve po 3 letech každoročního pěstování plodin

V ZOD: max. 12 měsíců (**při meziskladování – max. 9 měsíců**), opakování nejdříve po 4 letech **každoročního pěstování plodin**

- **hnůj skotu, prasat, drůbeže** může být uložen na zemědělské půdě až po tříměsíčním skladování na hnojišti
- **meziskladování se nevyžaduje** pro:
 - hnůj z hluboké podestýlky, který se shromažďoval ve stáji nejméně 3 týdny
 - hnůj skotu ze stelivových provozů bez produkce močůvky, při **průměrné** denní spotřebě steliva nad 6 kg/DJ (**nebo jeho následném doplnění**)
 - statková hnojiva od jiných druhů zvířat (koně, ovce, kozy)

Výběr míst vhodných k uložení statkových hnojiv, kompostu a separátu digestátu na zeměděl. půdě v ZOD

- **dostatečná vzdálenost od útvarů povrchových vod**
(min. 50 m, min. 100 m při sklonitosti pozemku nad 5°)
- **mimo půdy meliorované, erozně ohrožené, písčité, s velmi propustným podložím nebo zamokřené** (mapa v LPIS)
- **řádné ošetřování skládky** (netýká se kompostu):
 - zabránění přítoku povrchové vody a odtoku hnojůvky (záchytné brázdy, přihrnutí zeminy, přidání slámy apod.)
 - péče o celkový vzhled skládky statkových hnojiv (minimální výše 1,7 m, max. šířka 20 m, orientace delší stranou po spádnicí)

Provozování příkrmiště

Definice příkrmiště dle zákona o hnojivech: část hospodářství na zemědělské půdě pod širým nebem, kde kromě pastvy dochází i k další chovatelské péči, zejména příkrmování, s větším soustředěním hospodářských zvířat na plochu než při pastvě.

- Příkrmiště je možné provozovat, pokud je
 - vzdáleno nejméně 50 m od útvaru povrchových vod nebo na zemědělských pozemcích se sklonitostí vyšší než 5 stupňů nejméně 100 m od útvaru povrchových vod a
 - nejméně jednou ročně v období od 1. února do 30. dubna provedeno odstranění výkalů, steliva a zbytků krmiv.

Vzhledem k tomu, že při provozu příkrmiště vznikají tzv. závadné látky, a jedná se tak o potenciální zdroj znečištění vod, měla by být místa příkrmišť schválená v havarijním plánu (dle § 39 vodního zákona).

Používání hnojiv

Používání hnojiv, pomocných půdních látek, rostlinných biostimulantů, substrátů – obecné požadavky

- **Rovnoměrné hnojení** – neplatí v případě diferencovaného hnojení a vynechávání ochranných pásů (§ 9 zákona o hnojivech) **(kontrola v rámci Minimálních požadavků na používání hnojiv)**
- **Zamezení poškození půdy** – vnosu **rizikových prvků**
limity stanovené ve vyhlášce č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva, omezení dávek hnojiv, z důvodů „předběžné opatrnosti“ stanoví § 7 odst. 8 vyhlášky č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobů používání hnojiv:
 - maximální aplikační dávka organických a statkových hnojiv se sušinou nad 13 % je 20 tun sušiny/ha v průběhu 3 let
 - maximální aplikační dávka organických a statkových hnojiv se sušinou nejvýše 13 % je 10 tun sušiny/ha v průběhu 3 let
- **Zákaz používání** (§ 9 zákona o hnojivech), pokud je půda:
 - zaplavená, přesycená vodou,
 - pokrytá vrstvou sněhu vyšší než 5 cm, nebo
 - promrzlá tak, že povrch půdy do hloubky 5 cm přes den nerozmrzá

Ve zranitelných oblastech (ZOD), AEKO, EZ přísnější požadavky **(kontrola v rámci PPH2 a Minimálních požadavků na používání hnojiv)**

Používání hnojiv, pomocných půdních látek, rostlinných biostimulantů, substrátů – obecné požadavky

Zapravení hnojiv do půdy

- **Tekutá statková, kapalná organická hnojiva a technologické vody** aplikované na povrch orné půdy zapracovat do půdy **do 24 hodin** (v případě hnojiv pocházejících ze zařízení podle zákona o integrované prevenci nejpozději do 12 hodin),
s výjimkou
 - řádkového přihnojování porostů hadicovými aplikátory a
 - hnojení travních, jetelovino-travních a jetelovinových porostů v období nejméně 1 měsíc před sklizní.
- **Tuhá statková a tuhá organická hnojiva** aplikovaná na povrch orné půdy zapracovat do půdy **do 48 hodin**; to neplatí pro vedlejší či hlavní produkty vzniklé při pěstování kulturních rostlin.

POZOR: V ZOD na pozemcích s ornou půdou bez porostu se sklonitostí **nad 10 stupňů** je podmínka zpřísněna na **24 hodin od aplikace!**

Používání hnojiv, pomocných půdních látek, rostlinných biostimulantů, substrátů – obecné požadavky

- **Močovina** jako hnojivo smí být aplikována pouze v případě, je-li do ní přidán inhibitor ureázy způsobem a v dávce uvedených v jejím označení. **To neplatí, je-li okamžitě zapravena do půdy nebo aplikována v roztoku** (účinnost požadavku od 1. 7. 2022)
- Požadavek se nevztahuje na:
 - jiná hnojiva než „čistou“ močovinu (DAM, ...)
 - močovinu např. se sírou (např. 6 % S)
 - směsi hnojiv (blendy)
- Dodát inhibitor ureázy k močovině lze i „na dvoře“ (ne po aplikaci!):
 - mořička osiva apod.
 - aplikace inhibitoru (postupem dle etikety) do šneku při plnění rozmetadla

Maximální celková dávka celkového dusíku v období po sklizni hlavních plodin v ZOD

Způsob hnojení A* = kg N/ha v minerálních hnojivech B* = kg celkového N/ha v kejďě, digestátu, ...	I. aplikační pásmo		II. aplikační pásmo		III. aplikační pásmo			
					a) půdy se středním rizikem infiltrace		b) půdy s vysokým rizikem infiltrace	
	A*	B*	A*	B*	A*	B*	A*	B*
1. K ozimé plodině následující po obilnině	60	120	50	100	40	80	40	0
2. K ozimé plodině následující po jiné předplodině než je obilnina	40	80	30	60	15**	0	15**	0
3. K mezipločinám, s výjimkou čistých porostů jetelovin a luskovin nebo k podpoře rozkladu slámy***, s výjimkou slámy luskovin, olejnin a jetelovin pěstovaných na semeno	60	120	50	100	40	80	40	80
4. Pro následné jarní plodiny (až od 1. října) ****	0	100	0	80	0	80	0	0

**	v případě hnojení pro cibuli ozimou a česnek ozimý je maximální dávka 40 kg N/ha
***	použití minerálních dusíkatých hnojiv k podpoře rozkladu slámy je možné pouze v případě, že bude následovat ozimá plodina nebo meziplodina ponechaná na zemědělském pozemku minimálně do 31. ledna následujícího kalendářního roku
****	hnojení ve III. aplikačním pásmu v období do 31. října pro klimatické regiony 0–7 nebo do 20. října pro klimatické regiony 8–9 je možné pouze s inhibitorem nitrifikace, a to při použití dávkovacího zařízení pro řízenou homogenizaci a v dávce uvedené v příbalovém letáku nebo na schválené etiketě

Období zákazu používání dusíkatých hnojivých látek na orné půdě a trvalých travních porostech v ZOD (požadavek PPH2 a Minimálních požadavků na používání hnojiv)

Klimatický region*	Minerální dusíkatá hnojiva	Hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem	Hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem***
0–5	01.11. – 15.02. (01.11. – 31.01.**)	15.11. – 15.02. (15.11. – 31.01.**)	15.12. – 15.02.
6–7	01.11. – 28.02. (01.11. – 15.02.**)	15.11. – 28.02. (15.11. – 15.02.**)	15.12. – 28.02.
8–9	15.10. – 28.02. (15.10. – 15.02.**)	05.11. – 28.02. (05.11. – 15.02.**)	15.12. – 28.02.

*	první číslice kódu bonitované půdně ekologické jednotky
**	platí na zemědělských pozemcích s průměrnou sklonitostí nepřevyšující 5 stupňů a s porostem ozimých plodin
***	platí i pro upravené kaly; pokud nedojde k následnému pěstování ozimých plodin nebo meziplodin je zakázáno hnojení také v období od 1. června do 31. července

Výnosy plodin a limity přívodu dusíku v hospodářském roce pro jednotlivé VH (PPH2)

Plodina	Výnosové hladiny					
	1		2		3	
	t/ha	kg N/ha	t/ha	kg N/ha	t/ha	kg N/ha
Pšenice ozimá potravinářská	do 6,0	170	6,0–8,0	200	nad 8,0	230
Pšenice ozimá nepotravinář.	do 6,0	150	6,0–8,0	180	nad 8,0	200
Pšenice jarní	do 4,0	110	4,0–6,0	130	nad 6,0	145
Žito	do 4,5	115	4,5–6,5	135	nad 6,5	145
Ječmen ozimý	do 5,5	135	5,5–7,5	160	nad 7,5	175
Ječmen jarní sladovnický	do 4,5	100	4,5–6,8	125	nad 6,8	135
Ječmen jarní krmný	do 4,5	115	4,5–7,0	145	nad 7,0	160
Oves	do 3,5	110	3,5–5,0	125	nad 5,0	140
Tritikále	do 4,5	125	4,5–6,5	150	nad 6,5	165
Kukuřice na zrno	do 8,0	190	8,0–10,5	220	nad 10,5	240
Kukuřice na siláž	do 40	190	40–50	220	nad 50	240
Brambory rané	do 20	100	20–30	130	nad 30	160
Brambory sadbové	do 20	100	20–30	125	nad 30	150
Brambory ostatní	do 30	140	30–40	170	nad 40	190
Cukrovka	do 65	170	65–80	190	nad 80	210
Krmná řepa	do 35	100	35–50	130	nad 50	150
Řepka	do 3,0	200	3,0–4,0	220	nad 4,0	230
Slunečnice	do 2,5	100	2,5–3,5	110	nad 3,5	130
Mák	do 0,8	100	0,8–1,2	120	nad 1,2	140
Hořčice	do 1,0	80	1,0–1,3	85	nad 1,3	90
Len	do 1,5	80	1,5–2,0	85	nad 2,0	90

Zápočet využitelného dusíku do limitu k plodině

- Zápočet dusíku (z celkového přívodu, dle evidence hnojení)
 - » *minerální hnojiva 100 %*
 - » *hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem a upravené kaly 30 %*
 - » *hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem*
 - » *keřda prasat 70 %*
 - » *ostatní hnojiva s rychle uvolnitelným N (vč. digestátu) 60 %*
- Zápočet využitelného dusíku z rostlinných zbytků plodin vázajících dusík do limitu přívodu N k následné plodině
 - » 50 kg N/ha po víceleté jetelovině (minimálně dva užitkové roky) nebo luskovině se zapravenou slámou
 - » 25 kg N/ha v ostatních případech (jetel po prvním užitkovém roce, jetelotráva apod.)

Bilancování živin a organické hmoty

Bilance dusíku ve zranitelných oblastech

- **Spotřeba hnojiv:** za hospodářský rok (1. 7. 2021 – 30. 6. 2022)
- **Plochy, sklizně:** kalendářní rok, ve kterém hospodářský rok končí
- Plodiny dle JŽ (+ další plodiny na stejném DPB)
- Povinnost výpočtu bilance N je **do 31. 12.**
- **Bilance N nikam neposílá** (od ledna 2022 vyžaduje kontrola předložit výpočet bilance N)
- Limit bilančního přebytku dusíku je **70 kg N/ha z.p. závodu**, v průměru tří po sobě následujících hospodářských let; **hodnota průměrné bilance za 3 roky** tedy bude poprvé kontrolována až **od začátku roku 2024**
- Možnost odpočtu dodaného N z důvodů neovlivnitelných ztrát výnosů (při poklesu výnosu min. o 30 % proti průměru z posledních 5 let)

Bilance organické hmoty pro Ekoplatbu

Udržitelné hospodaření s organickou hmotou na ploše min. 35 % orné půdy (R+G+U) – model OH

Platí pro podniky s výměrou nad 30 ha

- flexibilita dle pěstovaných plodin
- přepočtové koeficienty pro aplikaci statkových a organických hnojiv, příp. upravených kalů i používání půdoochranných technologií
- hodnoceno za hospodářský rok (*zpracuje se do 30.9., předkládá se kontrole na místě, správnost bude ověřována z evidence hnojení*)

Balance N x balance OH

- Obě bilance se vztahují k hospodářskému roku (1. 7. – 30. 6.), za který jsou do nich napočteny celkové vstupy hnojiv (stejně jako do výkazu ČSÚ Zem 6-01) a upravených kalů.
- **Ale u slámy, chrástu, zeleného hnojení (meziplodiny) apod. je mezi bilancemi N a OH zásadní rozdíl.**
- **Např. sláma ze sklizně obilnin v létě 2022 se uvede podle toho, zda byla sklizena, a to:**
 - bud' do **balance N 2021/2022** – jako sklizený výnos vedlejšího produktu (= odvoz živin z pole)
 - nebo do **balance OH 2022/2023** – jako statkové hnojivo rostlinného původu (= dodání organické hmoty do půdy)
- Meziplodina se do bilance N uvádí jen tehdy, byla-li sklizena (= hektary navíc, sklizeň v zelené hmotě), ale do bilance OH vždy.

<https://www.vurv.cz/poradenstvi/software/>

Výzkumný ústav
rostlinné výroby

Poznatky pro udržitelné zemědělství

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

O nás Výzkum Poraden

Poradenství

Poradenské centrum

Přírodní zemědělství

Služby

Software

Monitoring

Odrůdy

Metodiky

Akce

Legislativa

Software

19. 10. 2022

aktuality, software

Model OH pro ekoplatbu 2023

V návaznosti na připravovanou celofaremní ekoplatbu (od roku 2023) v rámci nové Společné zemědělské politiky jsme pro Vás připravili vyhodnocovací tabulku (verze 3). Můžete si tedy snadno ověřit, zda ve sledovaném hospodářském roce 2022/2023 splníte podmínky z hlediska hospodaření s organickou hmotou na orné půdě, ve chmelnicích i na plochách s víceletými produkčními plodinami.

29. 7. 2022

aktuality, software

Bilance N za hospodářský rok 2021/2022

Pro výpočet bilance dusíku za hospodářský rok 2021/2022 (povinnost pro závody s výměrou nad 30 ha, hospodařící ve zranitelných oblastech, a to i částečně) jsme opět připravili jednoduchý sešit v excelu. Postup výpočtu je stejný jako za předchozí hospodářský rok, avšak s několika úpravami:

Další dotační podmínky

x

Nitrátová směrnice

Ochranné pásy u vody

NS

- Ochranný nehnojený pás 3 m od břehové čáry + ochranný pás 25 m na pozemcích nad 7 st. bez hnojení tekutými HRUD. Nevztahuje se na pastvu ani slámu.

DZES 4

- Zřizování ochranných pásů podél vodních toků
– bez hnojení a chemie 3 m + 25 m na DPB nad 7° (hodnoceno od břehové čáry)

Ekoplatba – kultura R

- **Ochranné pásy podél vodních toků na kultuře R**
- Jen kolem útvarů stálých povrchových vod (plná modrá čára v LPIS)
- Vyčlenění min. 6 m ochranného travního pásu dovnitř podél hranice DPB (**prémiová ekoplatba min. 12 m**) – vyznačeno v LPIS jako PKVZ/PKVP
- Založení porostu (trávy čeledi lipnicovité (ne obilniny), jeteloviny max. 10 %) do 1. 6. do 31.10. (kontrolní období neprodukce 1. 6. - 15. 7.), seč s odklizem nebo mulčování do 31.8. , bez hnojení a POR
- Výjimka pro rok 2023 na ozimy a jařiny označené v JŽ – zaseté do 31. 3.
- Výjimky obecně: závazky AEKO biopásy a ochrana čejky a zatravňování o.p.

MOŽNOST ZAČLENĚNÍ OCHRANNÝCH PÁSŮ DO NEPRODUKČNÍ PLOCHY (DZES 8 + Celofaremní ekoplatba) Způsobilá max. šíře 30 m

90 % každého pásu musí mít na sobě deklarovanou plochu ochranného pásu

Legenda

- Platné pásy kolem vody základní – pov.rozsah
- Platné pásy kolem vody prémiové – pov.rozsah

Druhy plodin pro doplnění travní směsi na pásích kolem vody

čičorka

chrpa

ještěřabina

jetel plazivý

jitrocel

kmín

řebříček

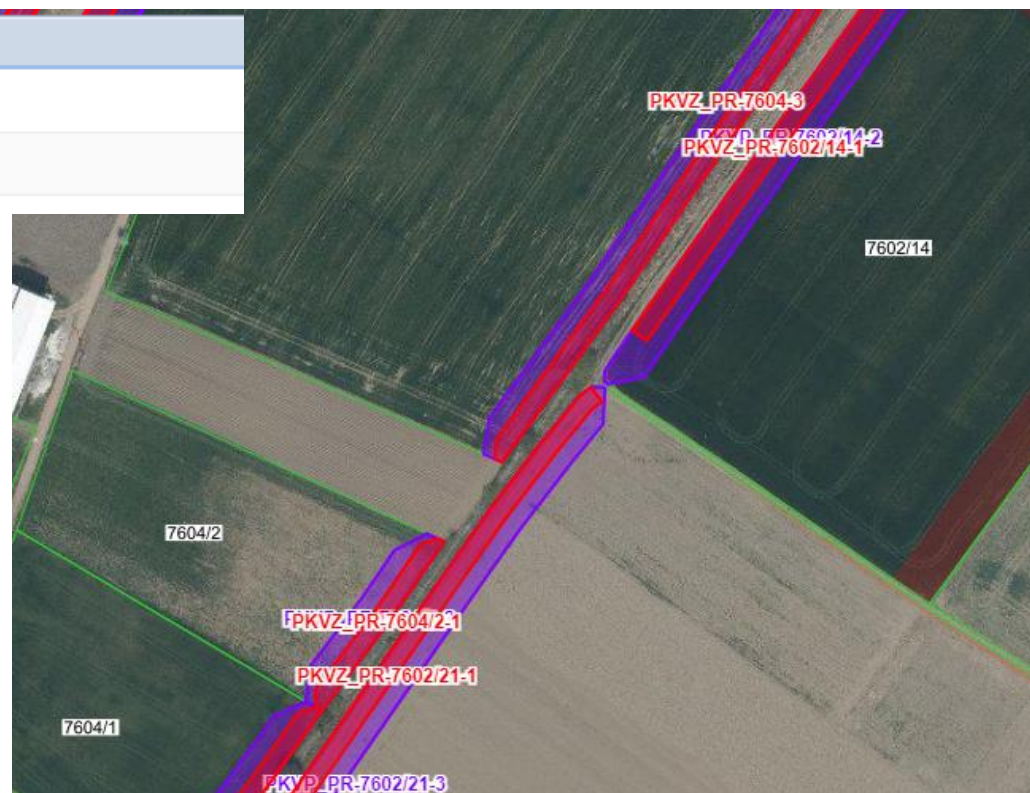
štírovník

tolice dětelová

úročník

vičenec

vikev

Střídání plodin

NS

Pěstování kukuřice ve III. aplikačním pásmu nejvýše dvakrát po sobě

- kukuřice č. 1 byla kukuřice pěstovaná v roce 2020
- nerozhoduje užitkový směr (zrno, siláž), ani jestli je ve směsi
- tolerance 10 % plochy překryvu
- sled lze přerušit ozimou plodinou pěstovanou za účelem sklizně (senážní žito)

DZES 7a

- **Střídání plodin na orné půdě** – v roce 2023 se nekontroluje
- **Nepěstovat po sobě stejnou hlavní plodinu na min. 40 % výměry orné půdy**
- **Na celé ploše střídání po 4 letech** (60 % – 3 roky stejná plodina a 4. rokem jiná)
- **Plodina na úrovni rodu** (*ozimé a jarní varianty se považují za jednu plodinu*, špalda je samostatná plodina), u brukvovitých, lilkovitých a tykvovitých zelenin na úrovni druhu, samostatná plodina je také směska
- **Za střídání se považuje rozdělení meziplodinou**, která bude ponechána na pozemku až do následujícího roku, do zahájení předseťové přípravy pro následující plodinu

Výjimky – nevztahuje se na:

- na DPB v EZ, plochy s ochrannými pásy a některými AEKO
- kdo má méně než 10 ha R, U, G
- kdo má na více než 75 % způsobilé zeměd. plochy T+G + plodiny PVN a jejich směsi na R
- kdo na více než 75 % orné půdy (R,U,G) pěstuje trávy nebo PVN nebo má půdu ladem

Diverzifikace plodin

Ekoplatba – kultura R

Počet plodin v osevním postupu – podmínka dle celkové výměry kultury R:

- 4 ha až 30 ha – 2 plodiny, hlavní max. 75 %
- nad 30 ha až 150 ha – 3 plodiny, hlavní max. 75 %, dvě hlavní společně max. 95 %
- nad 150 ha – 4 plodiny, hlavní max. 75 %, tři hlavní dohromady max. 95 %

Podmínka 4 plodin v osevním postupu u výměry R nad 150 ha bude vyžadována až od podzimu 2023

Počet plodin v osevním postupu – v roce 2023 platí dle současných podmínek diverzifikace plodin včetně výjimek (ekologové, nad 75 % tráv a píce, úhor i tráva na orné je plodina)

- 10 až 30 ha R minimálně 2 plodiny a hlavní max. 75 %,
- nad 30 ha min. 3 plodiny a hlavní max. 75 % a dvě hlavní max. 95 %

Minimální půdní pokryv

DZES 6

- **R = po sklizni hlavní plodiny do 31. 10. min. 80 % výměry „bez orby“**
 - založení porostu ozimé plodiny nebo víceleté jeteloviny,
 - ponechání strniště sklizené plodiny,
 - podmítka,
 - pásové zpracování,
 - meziplodina,
 - výskyt bylinné směsi dle AEKO
- **V = 25 % zelený pokryv 1. 6. – 31. 10.**
- **S = 50 % zelený pokryv 1. 6. – 31. 10.**
- **U = pokryv 1. 6. – 31. 10.**

Výjimku mají sady a vinice mladší 3 let a EZ pěstování okopanin, kořenové a hlízové zeleniny na těžkých jílovitých půdách

Neprodukční plochy

DZES 8 + Celofaremní ekoplatba – navýšení o 1 %

- Minimální podíl zemědělské plochy (R+G+U) vyčleněný pro **neprodukční plochy nebo prvky**
- **Varianta 1:** minimálně 7 % celkem (pro Ekoplatbu 8 %):
 - z toho alespoň 3 % pouze: krajinné prvky, úhor, ochranný pás
 - dále lze doplnit: plochy s plodinami vázajícími dusík (PVN), meziplodiny (přepočítací koeficient 0,3)
- **Varianta 2:** bez meziplodin a plodin vázajících dusík – min. 4 % (pro Ekoplatbu 5 %)
- Pro DZES výjimky (nevztahuje se na Celofaremní ekoplatbu!!!):
 - do 10 ha orné půdy
 - Který má na více než 75 % způsobilé zemědělské plochy trvalé travní porosty v kombinaci s travami a PVN na orné půdě (T+G + plodiny PVN a jejich směsi na R)
 - Který na více než 75 % orné půdy (R,U,G) pěstuje trávy nebo PVN nebo má půdu ladem (G+U+ plodiny PVN a jejich směsi na R)
- Pro Ekoplatbu min. 1 ha R + od základny pro výpočet se odčítá G pod závazkem AEKO zatrávnění

POZOR!: Pokud žadatel bude žádat EKOPLATBU, pak se jej fakticky žádná výjimka NETÝKÁ – ani výše uvedená, ani výjimka „tzv. povolené produkce na úhorech“

Neprodukční plochy

(obecně platí i pro Celofaremní ekoplatbu)

- **Krajinné prvky (evidované v LPIS na R, G nebo U)**

- *mez, terasa, travnatá údolnice, skupina dřevin, stromořadí, solitérní dřevina, příkop, mokřad, skalka*

Úhor s porostem (pro DZES 8 stačí jednoletý, povinný seznam – více plodin, není povinná min. šíře, souvislý porost plodin ze seznamu od 1.6. do 15.8)

- **Ochranné pásy**

- *kolem krajinného prvku,*
- *ozeleněný kolejový řádek,*
- *souvrat',*
- *podél vodních útvarů (Ekoschématy),*
- *podle DZES 5 a 7b,*
- *Biopás, Čejka (AEKO),*
- *Agrolesnictví (AEKO),*
- *Druhově bohaté pokrytí orné půdy (AEKO)*

- **Meziplodiny (přepočtový koeficient 0,3)**

- *porost směsi min. dvou stanovených plodin (max. 90 % jedné plodiny) nebo podsev do hlavní plodiny, který je pěstován min. 8 týdnů, po sklizni hlavní plodiny*
- *porost musí být po dobu 8 týdnů bez hnojení, POR a zemědělských zásahů*

- **PVN**

- *porost min. jedné ze stanovených plodin (nebo směs s převahou PVN plodin) nebo posklizňové zbytky od 1. 6. do 15. 7.*
- *porost lze sklídit, ale musí být bez aplikace POR a hnojiv od vysetí do sklizně*
- *po sklizni musí být do 31. 10. na DPB založen ozimý porost*

Neprodukční plochy – Ochranné pásy

Ochranný pás kolem krajinného prvku

- Pás na DPB s kulturou R
- Způsobilá šíře pásu od hranice krajinného prvku (nebo společné hranice krajinného prvku a DPB) je 1 – 30 m
- Souvislý porost vyjmenovaných plodin ze seznamu od 1. 6. do 30. 11.
- Provedení seče po 31. 8.
- Bez hnojení, aplikace upravených kalů a POR

Ozeleněný kolejový řádek

- Část plochy DPB s kulturou R vymezená pásem odpovídající kolejovým řádkům mechanizace
- Způsobilá šíře pásu je 1,5 – 6 m
- Souvislý porost vyjmenovaných plodin ze seznamu od 1. 6. do 15. 8., které jsou zároveň jiné, než hlavní plodina
- Bez hnojení, aplikace upravených kalů a POR

Ochranný pás typu souvrat'

- Pás na DPB s kulturou R, udržován od založení porostu hlavní plodiny do 15. 7.
- Způsobilá šíře pásu od hranice DPB je 6 – 30 m
- Souvislý porost vyjmenovaných plodin ze seznamu od 1. 6. do 15. 7., které jsou zároveň jiné, než hlavní plodina
- Bez hnojení, aplikace upravených kalů a POR

Druhy plodin pro úhor s porostem (pro DZES 8),
ochranný pás kolem krajinného prvku, ochranný pás
typu souvrat' a dělicí pásy, ozeleněný kolejový řádek.

Chrpa	Slunečnice
Hořčice	Žito trsnaté (lesní)
Jitrocel	Svazenka
Kmín	Světlice
Kopr	Oves hřebílkatý
Koriandr	Proso seté
Krambe	Šalvěj hispánská
Len	Kapusta krmná
Lnička	Laskavec
Mastňák	Lesknice kanárská
Mrkev	Řepice
Pastinák	Bér vlašský
Pohanka	Pískavice
Řebříček	Ptačí noha
Ředkev	Aksamitník
Řeřicha	Vodnice
Sléz	Trávy čel. lipnicovité a jejich směsi
Šťovík	Směs uvedených plodin

Druhy plodin vázající dusík, které
nepřesáhnou 50 % ve směsi s trávami.

Bob	Kozinec
Cizrna	Lupina
Čičorka	Pískavice
Čočka	Ptačí noha
Fazol	Sója
Hrách	Štírovník
Peluška	Tolice
Hrachor	Vojtěška
Jestřabina	Úročník
Jetel	Vičenec
Komonice	Vikev

Neprodukční plochy – ekoplatba

Kultura U - je nutné v LPIS ohlásit **v roce 2023 do podání JŽ**

- Úhor lze v LPIS vytvořit z DPB, který byl v LPIS v bezprostředně předcházejícím období (**na U lze převádět kulturu G i T bez zničení drnu (+ další kultury R, S, C, V, K, P, J, D) – umožněno novelou NV 307 s účinností od 1.3.2023**)
- pouze pro rok 2023, od roku 2024 se „T“ jako kultura předcházející „U“ vypouští, ale U založené ve 2023 zůstávají, jsou-li neprodukční plochou (pravděpodobně umožněno pouze na 2 roky)
- při **vyčlenění jako neprodukční plochy** se převod T – U nepovažuje za porušení DZES 1 ani neplatí povinnost zatravnění v ekoplatbě
- POZOR na existující staré AEKO závazky – při převodu by nastala vratka z AEKO
- **ekoplatba vylučuje - nazapočítává úhory pokud** je na DPB vymezený jakýkoliv nadstavbový titul v rámci ENVIRO v AEKO (platí i pro volnou krajinu!
- **ekoplatba NEvylučuje - započítává úhory:**
 - ✓ kde na DPB ve volné krajině (mimo ZCHÚ, OP NP, Natura 2000) není žádné vymezení ENVIRO
 - ✓ kde je na DPB v prioritních oblastech (ZCHÚ, OP NP, Natura 2000) vymezen ZAKL (povolen vstup do titulu obecná péče o extenzivní louky a pastviny AEKO-OTP) –
 - ✓ na těchto plochách U možnost mulčování jen se souhlasem OOP a povinnost seče s odklizením od 16.8. do 15.9.

Neprodukční plochy – ekoplatba

Zelený úhor

- Plodina na úhoru musí být založena nejpozději do 1. 6. a musí být bez zásahu min. do 15. 8., zelený úhor lze kdykoliv mulčovat
- Způsobilé plodiny jsou **trávy čeledi lipnicovité a jejich směsi nebo směsi s plodinou vázající dusík, přičemž plodina vázající dusík nepřekročí 50 %.**
- Na stejném DPB musí být **min. 2 roky po sobě**
- Úhor je plocha bez produkce – bez pastvy a sklizně, bez aplikace hnojiv a POR (kontrolní období 1. 2. - 15. 8.)
- Po 15. 8. lze mulčovat nebo sklídit
- Do 31. 10. dodržet pokryvnost dle DZES 6, po 15. 8. roku podání lze zapravit porost na zeleném úhoru do půdy, včetně provedení aplikace hnojiv, a do 31. 10. roku podání žádosti založit porost nový.

Neprodukční plochy – ekoplatba

Nektarodárný úhor

- Směs min. 3 stanovených plodin v daném poměru (max. obsah jedné plodiny ve směsi 80 %, u trav max. 30 %, u PVN max. 50 %, **výjimka afrikán**), lze pěstovat jen jeden rok
- Plodina na úhoru musí být založena nejpozději do 1. 6. a musí být bez zásahu min. do 15. 8.
- Do 31. 10. dodržet pokryvnost dle DZES 6 (pokud změním kulturu, postupuji podle DZES 6 na dané kultuře)
- Druhy plodin pro směs pro nektarodárný úhor

Kozinec	Bob	pastinák	chrpa	sléz
Lupina	Cizrna	pískavice	bér vlašský	slunečnice
Pískavice	Čičorka	pohanka	hořčice	svazenka
Ptačí noha	Čočka	proso seté	jitrocel	světlice
Sója	Fazol	ptačí noha	kapusta krmná	šalvěj hispánská
Štírovník	Hrách	řebříček	kmín	šťovík
Tolice	Peluška	ředkev	kopr	trávy čeledi lipnicovité a jejich směsi
Vojtěška	Hrachor	řepice	koriandr	vodnice
Úročník	Jestřabina	řeřicha	krambe	žito trsnaté (lesní)
Vičenec	Jetel	mrkev	laskavec	aksamitník
Vikev	Komonice	oves hřebíkatý	len	mastňák
		lnička	lesknice kanárská	

Biopásy AEKO

- Zařazení výměry – min. 2 ha (max. 50 % výměry R), každoroční žádost o dotaci musí být podaná na min. 75 % zařazené výměry
- Rozměry – šíře 6 –24 m (jetelotravní kombinovaný 18–24 m), délka min. 50 m (max. 50 % výměry DPB), pás na okraji DPB nebo uvnitř ve směru orby, min. 50 m od silnice a dalšího biopásu na DPB (proluka do 50 m není porušení)
- Založení porostu směsí uznaného osiva vyjmenovaných plodin (na zbytku DPB může být plodina ze směsi pěstována pouze samostatně nebo v podsevu), bez aplikace hnojiva a POR
- **Titul krmné biopásy (16 900 Kč)***
 - Zasetí směsi do 15. 6.
 - Ponechání bez zásahu do 15. 3. následujícího kalendářního roku
 - Zapravení porostu od 16. 3. až do 15. 6.
- **Titul nektarodárné biopásy (14 925 Kč)***
 - Zasetí směsi do 15. 6.
 - Ponechání bez zásahu 2–3 roky do 15. 3.
 - Zapravení porostu od 16. 3. a následné založení biopásu na další 2–3 roky
 - Každoroční seč s odklizem 1. 7. až 15. 9.
- **Titul kombinované biopásy (15 975 Kč)***
 - Založení podélně navazujícího krmného biopásu a jetelotravního biopásu
 - Krmný biopás stejné podmínky
 - Jetelotravní biopás udržován po celou dobu závazku, každoroční seč 16. 8. až 31. 10.

* se souběhem s Ekoplatbou a při použití jako neprodukční plocha je snížení sazby

Druhově bohaté pokrytí orné půdy AEKO

Sazba 10 425 Kč/ha (se souběhem s Ekoplatbou a při použití jako neprod. plocha snížení sazby)

Lze realizovat tam, kde za všech okolností je dosahováno provozní ztráty

- Zařazení výměry - min. 2 ha (max. 25 % výměry R)
- Každoroční žádost o dotaci musí být podaná na min. 75 % zařazené výměry
- Každoročně založení porostu směsi uznaného osiva vyjmenovaných plodin na max. 50 % výměry DPB, a to do 31. 5. v prvním roce závazku a do 30. 4. od druhého roku závazku
- Výsevek min. 8 kg/ha
- Na zbylé výměře DPB lze pěstovat plodiny ze směsi pouze samostatně
- Do 15. 6. lze mulčovat kvůli likvidaci plevelů (ale nemusí)
- Do 16. 6. do 14. 9. ponechat porost bez zásahu
- Od 15. 9. do 31. 10. lze mulčovat nebo sekat (ale nemusí)
- Od 1.11. do 31.12. zapravit
- Bez hnojení a aplikace POR
- Minimální počet 6 druhů plodin ve směsi.
- Lze kombinovat s EZ, ale bez dotace EZ!

Ochrana čejky chocholaté AEKO

Sazba 15 750 Kč/ha (se souběhem s Ekoplatbou a při použití jako neprod. plocha snížení sazby)

- Lze realizovat na DPB vyznačených v LPIS
- Zařazení výměry - min. 0,5 ha
- Do 15. 6. bez zásahu a přejezdů zemědělské techniky
- Každoročně založení porostu směsi uznaného osiva vyjmenovaných plodin od 16. 6. do 15. 7., ve stanoveném výsevku
- Zapravení porostu od 1.11. do 31.12.
- Bez aplikace POR

Celofaremní ekoplatba prémieová

1. Vymezení neprodukčních ploch na úrovni 7 % (bez meziplochin a PVN)

Úhory **nad rámec základu (2 %)** se počítají jen „**liniové**“ (tj. povinná min. šíře 6 m, min. délka 20 m, max. započitatelná šíře 30 m) a **nektarodárné**, vzdálené od sebe min. 50 m

Ochranné pásy ostatní – směs nejméně dvou plodin, z nichž žádná v porostu nepřekročí 80 %, s výjimkou trav čeledi lipnicovité, jejichž podíl v porostu nepřekročí 30 %, a plodin dusík vázajících, jejichž podíl v porostu nepřekročí 50 %, kontrolní období do 15. 8.

2. Ochranné pásy podél vodních toků na kultuře R

Vyčlenění min. 12 m ochranného travního pásu dovnitř podél hranice DPB je vyznačeno v LPIS (zkratka: PKVP)

Prémiová sazba **cca 9 000 Kč** bude vyplácena na konkrétní liniový úhor nebo ochranný pás a ochranný pás u vody, až do výše 7 %

Meziplodiny – souhrn

NS – hnojení k meziplodině v letně-podzimním období v ZOD (dávka dle AP)

- nezapočítává se do limitu následné plodiny (nelze k čistým porostům jetelovin a luskovin), min. 2 týdny před sklizní/zapravením
- v tomto případě lze považovat za meziplodinu i výdrol řepky (toto není meziplodina pro plnění dotačních podmínek)

DZES 6 – Minimální půdní pokryv

- **R = po sklizni hlavní plodiny do 31. 10. min. 80 % výměry „bez orby“**

DZES 7a – Střídání plodin na orné půdě

- **Za střídání se považuje rozdělení meziplodinou, která bude ponechána na pozemku až do následujícího roku, do zahájení předseťové přípravy pro následující plodinu**

Bilance OH

Neprodukční plocha

- **Meziplodiny (přepočtový koeficient 0,3)**
 - porost směsi min. dvou stanovených plodin (max. 90 % jedné plodiny) nebo podsev do hlavní plodiny, který je pěstován min. 8 týdnů, po sklizni hlavní plodiny
 - porost musí být po dobu 8 týdnů bez hnojení, POR a zemědělských zásahů

Meziplodiny – neprodukční plocha

Seznam plodin do směsi

mastňák	bér vlašský
ostropestřec	bob polní
oves hřebíkatý	bojínek luční
peluška	cizrna
pískavice	čirok
pohanka	fazol
proso seté	festulolium
ředkev olejná	hořčice
řeřicha	hrachor
sléz krmný	hrách
slunečnice	jetel
srha laločnatá	jílek vyjma hybridního
svazenka shloučená, vratičolistá	komonice
světlice	koriandr
šalvěj hispánská	kostřava červená, luční, rákosovitá
tolice	krambe
úročník	len přadný
vičenec	lesknice kanárská
vikev	lnička
žito trsnaté (lesní)	lupina

Meziplodiny – neprodukční plocha

Seznam plodin do podsevu

bojínek luční
festulolium
jetel luční
jílek vyjma hybridního
kmín
komonice
kostřava červená, luční, rákosovitá
kozinec
lupina bílá, úzkolisztá, žlutá
pískavice
ptačí noha
srha laločnatá
štírovník růžkatý

Meziplodiny AEKO

➤ **Titul pro zlepšení struktury půdy**

➤ **Titul proti utužení půdy (DPB vymezené v LPIS)**

Sazba 3 800 Kč/ha *(se souběhem s Ekoplatbou a při použití jako neprodukční plocha je snížení sazby)*

- Zařazení výměry – min. 0,5 ha (max. 10 % výměry R)
- Každoroční žádost o dotaci musí být podaná na min. 75 % zařazené výměry
- Založení porostu od 20. 6. do 30. 9. směsí uznaného osiva plodin (min. 50 % vyjmenovaných plodin)
- Výsevek min. 9 kg/ha
- Bez zásahu do 31. 1. následujícího kalendářního roku
- Zapravení porostu 1. 2. až 30. 4. (kromě bezorebných technologií)
- Bez hnojení a aplikace POR
- Nelze kombinovat s EZ

Meziplodiny – AEKO

Meziplodiny pro zlepšení struktury půdy

Druh	Min. výsevek (kg/ha)
Hořčice bílá	4
Jetel alexandrijský	6
Jetel nachový (inkarnát)	6
Jetel šípovitý	6
Lnička setá	3
Hrách setý	70
Pelůška	70
Pohanka obecná	50
Řeřicha setá	4
Svazanka shloučená	6
Svazanka vratičolistá	6
Světlice barvířská	20
Žito trsnaté	48

Meziplodiny proti utužení půdy

Druh	Min. výsevek (kg/ha)
Bob obecný	60
Hrách setý	70
Pelůška	70
Ředkev olejná	5
Svazanka shloučená	6
Svazanka vratičolistá	6
Vikev setá	45

Eroze

NS – hospodaření na svažitých pozemcích

- Na pozemcích do vzdálenosti do 25 m od vody a se svažitostí nad 7° nepěstovat erozně nebezpečné plodiny (kontrola v rámci Minimálních požadavků na používání hnojiv)

DZES 5

- Zpracování půdy snižující riziko degradace půdy a eroze – stávající stav SEO + MEO, stávající přístup

Od roku 2024 se předpokládá rozšíření erozních ploch

- Způsob přístupu a omezení je v přípravě – rozdělení MEO na 2 skupiny s různými PT

Eroze – půdoochranné technologie v roce 2023

Půdoochranné technologie na SEO pro obilí a řepku	Podmínky půdoochranné technologie
Zakládání porostu do meziplovin, do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků, bezorebná technologie	Dodržení minimálně 30 % pokryvnosti půdy.
Podsev	Pěstování plodiny - obilniny jiné než kukuřice a čirok nebo řepka s podsevem jetelovin, trav nebo jetelotrav.
Podrývání pro řepku	Hloubka podrytí minimálně 25 centimetrů.
Pásové zpracování půdy	Podíl nezpracované půdy minimálně 60 % pozemku. Setí do pásů v šířce maximálně 30 centimetrů.
Obsetí ochrannými pásy	Maximálně do 4 hektarů souvislé plochy plodiny. Minimální šířka pásu 22 metrů, stanovené plodiny
Ochranné pásy pro ostatní obilniny / řepku	Minimální šířka pásu 22 metrů, stanovené plodiny
Aplikace organické hmoty do půdy	25 t/hektar tuhých statkových nebo organických hnojiv, s výjimkou hnojiv pocházejících z chovů drůbeže.
Pásové střídání plodin	Pravidelně střídající se pásy ochranných a chráněných plodin, v minimálním počtu 4, v šířce 24 až 42 metrů podle sklonu dílu půdního bloku, maximální podíl plodin obilniny jiné než kukuřice a čirok nebo řepka do 50 % včetně.

Eroze – půdoochranné technologie v roce 2023

Název půdoochranné technologie pro erozně nebezpečné plodiny na MEO	Podmínky půdoochranné technologie
Zakládání porostu do mezipločin, do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků, bezorebná technologie	Dodržení minimálně 30 % pokryvnosti půdy.
Zakládání porostu po vrstevnici	Maximální odchylka řádku 30 stupňů od vrstevnice.
Podrývání u řepy cukrové	Hloubka podrytí minimálně 35 centimetrů.
Pásové zpracování půdy	Podíl nezpracované půdy minimálně 60 % pozemku. Setí do pásů v šířce maximálně 30 centimetrů.
Odkameňování, důlkování - hrázkování	Požadovaný tvar hrůbku a brázdy.
Pěstování luskobilných směsí	Minimální podíl 50 % obilovin ve směsi, šířka řádku maximálně 16 centimetrů.
Obsetí ochrannými pásy	Maximálně do 4 hektarů souvislé plochy plodiny. Minimální šířka pásu 22 m, stanovené plodiny
Ochranné pásy pro plodiny - kukuřice, brambor, řepa cukrová, řepa krmná, bob polní, sója, slunečnice nebo čirok	Minimální šířka pásu 22 m, stanovené plodiny
Aplikace organické hmoty do půdy	25 t/hektar tuhých statkových nebo organických hnojiv, s výjimkou hnojiv pocházejících z chovů drůbeže.
Pásové střídání plodin	Pravidelně střídající se pásy ochranných a chráněných plodin, v minimálním počtu 4, v šířce 24 až 42 metrů podle sklonu dílu půdního bloku, maximální podíl plodin kukuřice, brambor, cukrovka, řepa krmná, bob polní, sója, slunečnice nebo čirok do 50 % včetně.

Omezení monokultury

DZES 7b

- **Pěstování plodin na souvislé ploše o max. výměře 30 ha, na plochách SEO (dle vymezení plochy jedné plodiny – parcely v LPIS) max. výměra 10 ha**
- Rozdělení plodinami, ochranným pásem, jinou kulturou, krajinným prvkem
- Nevztahuje se na DPB s trávami, leguminózami a dalšími vyjmenovanými plodinami
- Výjimka pro DPB se závazkem Biopásy zůstává, DPB do 40 ha libovolný, nad 40 ha min. 5 % plochy
- Stále platí 10% tolerance překročení plochy
- **Platí na plodiny po účinnosti NV, tj. založené po 1. 4. 2023 (deklarace osevu v JŽ)**

MOŽNOST ZAČLENĚNÍ OCHRANNÝCH PÁSŮ DO NEPRODUKČNÍ PLOCHY

(DZES 8 + Celofaremní ekoplatba)

- **Ochranný pás** – způsobilá šíře pásu je 22–30 m, souvislý porost vyjmenovaných plodin ze seznamu (po 1. 4. 2023), od 1. 6. do 15. 7. bez produkce (neprobíhá seč s odklizem biomasy, ani pastva)

Trvalé travní porosty (T), travní porosty (G)

NS – hnojení v ZOD na T

- Celkový limit N – 160 kg „účinného“ N/ha
- Trvalé travní porosty na deficitních půdách – omezení jednorázové dávky (60/120 kg celkového N/ha)
- Pozemky se svažitostí nad 12° nehnojit

BISS - Základní podmínka pro poskytnutí platby (T, G)

- DPB v LPIS do 31.8.
- Obhospodařování
 - pastva, včetně sečení nedopasků (kromě celoroční pastvy + nad 10 °) nebo
 - seč s odklizem nebo mulčování do 31.8.

DZES 1 + DZES 9

- **Zákaz změny kultury T v ECP** (environmentálně citlivé plochy) a v lokalitách Natura 2000 – Ptačí oblasti, Evropsky významné lokality.
- Za environmentálně citlivé plochy se považují plochy s trvalými travními porosty:
 - v 1. a 2. zóně ZCHÚ, které se nenacházejí v oblastech NATURA 2000,
 - DPB nebo jejich části, které se nachází v blízkosti vodního útvaru,
 - silně erozně ohrožené,
 - podmáčené a rašelinné louky, nebo
 - ve 3. aplikačním pásmu nitrátově zranitelných oblastí.

Trvalé travní porosty (T), travní porosty (G)

Ekoplatba – kultura T

- DPB v LPIS do 31. 10. (v režimu EZ do 31. 8.)
- **Provádění seče** nebo pastvy v termínu do 31. 7.
- **Ponechání** na sečených DPB s výměrou větší než **12 ha** 3 – 15 % **neposečené plochy** do 15. 8. (posekat do 31.10.)
- **V případě přeměny ploch s kulturou T mimo ECP a Natura 2000 – zatrávnění „náhradou“ 1:1**

Porušením není

- změna v souvislosti s rozhodnutím o provedení pozemkové úpravy
- převod na kulturu R v režimu EZ
- převod na ovocný sad, krajínotvorný sad, zalesňování s dotační podporou, vytvoření krajinného prvku, agrolesnictví
- převod na plochu s kulturou jiná, která je užívána k pasení,
- převod na U, pokud je využita jako neprodukční plocha
- změna o výměře nejvýše 0,1 hektaru v případě jednotlivé plochy.

Ekoplatba – kultura G

- Zákaz změny kultury G do 31. 10. (výjimku má změna na T) – **změna G na R půjde až po 31. 10. (výjimka pro EZ)**
- **Provádění seče** nebo pastvy v termínu do 31. 7.
- **Ponechání** na sečených DPB s výměrou větší než **12 ha** 3 – 15 % **neposečené plochy** do 15. 8. (posekat do 31.10.)

Ošetřování TTP – základní podmínky

- Vstup min. 2 ha T, není celofaremní
- Ve volné krajině základní titul + tam kde je vymezena nadstavba povinně nadstavbový titul nebo nic
- V ZCHÚ, OPNP a Natura 2000 povinně nadstavba – základní titul lze, pokud je vymezen OOP v ENVIRO
- Seče zůstávají, jak byly

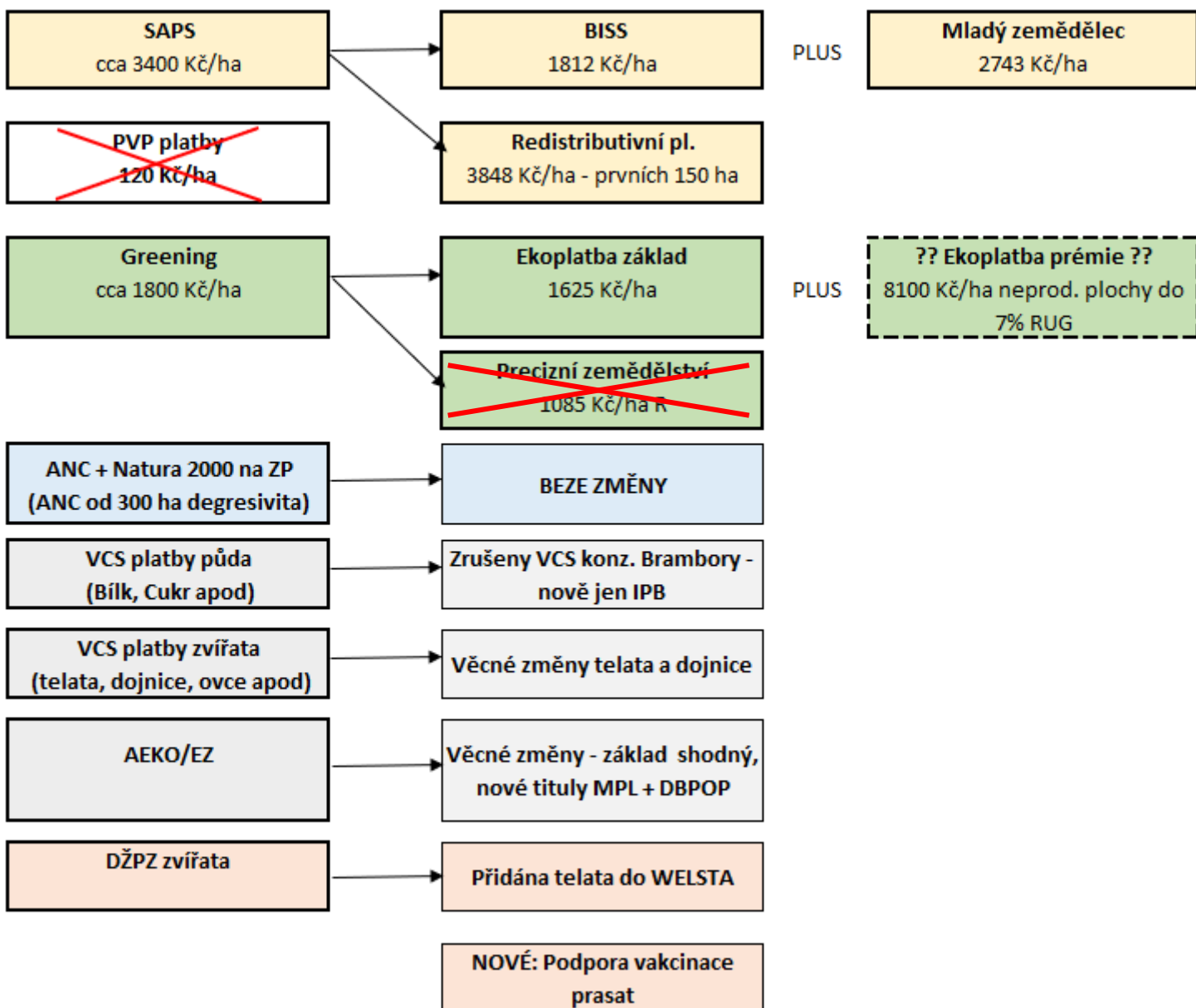
Novinky:

- Intenzita 0,3 VDJ/ha TTP s drobnými úpravami proti 2022 (ze základny odpočet DPB alespoň z 50 % v oblastech 1. a 2. zón ZCHU, MZCHU, zónách soustředěné péče + DPB zařazené v AEKO PODML, MODR a CHRAS)
- **Ruší se intenzita 1,15 (pro nové závazky) Vrací se limity N – hnojení a pastva**
- Nepokosené plochy povinně na sečených DPB nad 10 ha: 3 – 15 %, max. 1 ha do 15. 8. (15. 9. / 15. 10. u titulů s posunutou sečí)

Rozdělení plateb od roku 2023

- **Rok 2022:** zákl. dotace **SAPS + greening** = cca **5 500 Kč/ha**
- **Od roku 2023** se přímé platby změní takto:
 - **SAPS (nově se nazývá BISS), cca 1 800 Kč/ha**
 - **Redistributivní platba (CRISS, příplatek na prvních 150 ha), cca 3 800 Kč/ha**
 - **Celofaremní ekoplatba, cca 1 640 Kč/ha (prémiové hektary cca 8 100 Kč) + ~~Precizní zemědělství~~**
 - Do základních plateb cílených patří ještě **platba pro mladé zemědělce a podpory vázané na produkci vybraných komodit RV** (zelenina, ovoce, cukrovka, bílkovinné plodiny, škrobové brambory, chmel) **a ŽV** (chov ovcí/koz, hovězí maso, mléko)
 - Telata – min. 3 telata, 1 měsíc chovu, původ matky
 - Dojnice – ~~zapojení do kontroly užitečnosti~~
 - Ovce/kozy – možnost pastvy na G, S, J, T
 - Bílkoviny – možnost směsi s trávou
 - Brambory konzumní – vyřazeny z VCS, možnost IP brambor
 - DŽPZ – nově telata, vakcinace prasat
 - Nově je zavedena **alternativní platba pro malé zemědělce (ŽOD, na 1 až 4 ha), která nahrazuje BISS, CRISS a celofaremní ekoplatbu**

Hlavní změny dotací 2023

Období evidence v LPIS

Obecně mimo závazek 31.10., v závazku 31.12., závazek BIOPÁSY 31.3.

†

Dotační opatření	DPB v LPIS povinně do
BISS, DRP, mladý zemědělec	31.8.
Celofaremní ekoplatba – kultura U	15.8.
Celofaremní ekoplatba – kultura C, P, K a ekologické G	31.8.
Celofaremní ekoplatba – kultura T, R, S, V, J, D a konvenční G	31.10.
Malý zemědělec	31. 8.
VCS chmel, ovoce, zelenina, cukrovka, bílkovinné plodiny	31.8.
VCS škrobové brambory	31.10.
ANC, Natura 2000 na ZP	30.9.
AEKO (vyjma <u>biopásů</u> a meziplodin), EZ	31.12.
AEKO – <u>biopásy</u> , pěstování meziplodin	31.3. násl. roku

Integrovaná produkce brambor

- 5 letý závazek, min. 0,5 ha R
- Rozbor půdy na těžké kovy v prvním roce závazku, rozbor produktů na těžké kovy (2x během závazku)
- Neaplikovat POR s vyjmenovanými úč. látkami
- Vedení karet DPB, sledování a vyhodnocování meteorologických údajů a výskyt ŠO
- Každoroční školení k integrované produkci (UKZUZ)
- Certifikovaná sadba, před výsadbou rozbor na Nmin
- Před sadbou aplikace hnoje nebo zelené hnojení
- Dodržení limitu N dle NS
- Během závazku max. 3 konvenční aplikace proti mandelince (první aplikace přípravkem schváleným pro EZ)
- Během závazku max. 30 konvenčních aplikací proti plísni bramborové
- Na min. 50 % nepoužívat desikanty
- Při sklizni odběr a rozbor hlíz na rezidua pesticidů

Účinná látka
Alpha-cypermethrin
Cypermethrin
Deltamethrin
Lambda-cyhalothrin
Propanocarb
S-metolachlor
Tau-fluvalinat
Zeta-cypermethrin

Aktivní zemědělec - základní podmínka pro PP a ANC

Zemědělský podnikatel evidovaný v EZP, který má k datu podání JŽ min. 1 ha v LPIS nebo 1 VDJ v IZR, a zároveň plní alespoň jedno z kritérií:

- **Loňská žádost na PP ve výši max. 5000 EUR**
- **Loňská žádost na Greening a pokud výměra obilovin, olejnin a VCS plodin činila min. 30 % z celkové výměry z.p.**
- **Loňská žádost na VCS na ha min. 10 % z celkové výměry z.p.**
- **Loňská žádost AEKO IPV, IPO, IPZ min. 10 % z celkové výměry z.p.**
- **Loňská žádost EZ – vinice min. 10 % z celkové výměry z.p.**
- **Loňská intenzita min. 0,3 VDJ/ha z.p. v kontrolním období 1.6.-30.9.**
- **První rok podnikání v EZP a zároveň 1. rok podání žádosti**
- **Evidence v EZP v minulosti, ale nepodání JŽ v předchozích 3 letech**
- **Chovatel dojnic bez ha**
- **Chovatel telat bez ha**
- **Zemědělská činnost je nezbytná pro zajištění dalších činností v oblasti vědy, výzkumu, vzdělávání a výuky, zkušebnictví, šlechtění, osivářství, školkařství, nebo v oblasti hospodaření a správy majetku České republiky**

Prokázání kritérií aktivního zemědělce

Pokud nebudou splněna kritéria = prokazování

- **zemědělské příjmy představují alespoň 30 % celkových příjmů +**
- **maximální podíl přímých plateb 80 % z příjmů ze zemědělské činnosti (posuzován poslední účetně uzavřený rok)**
 - Zprávou auditora
 - Formulářem výpočtu SZIF + daňové přiznání a doklady o příjmu
- Audit nebo formulář (včetně dokladů) se předkládá s jednotnou žádostí !
- Odkaz na komoru auditorů ČR (<https://www.kacr.cz/vyber-auditora>)
- Od 14.3. na Portále SZIF výpočet k dispozici (**Nová podání/Jednotná žádost včetně deklarace zemědělské půdy, žádosti AEKO a EZ v části Příprava deklarací**)
- údajně nesplňuje „zelené pole“ cca 400 zemědělců

Mladý zemědělec

- Min. 1 ha zemědělské půdy
- Platba na max. 90 ha zemědělské půdy
- Věk žadatele k datu podání první žádosti pod 41 let (shodné s dosavadním opatřením MZ)
- **Žadatel splňuje min. zemědělskou kvalifikaci** (nová podmínka – k JŽ v prvním roce předkládá doklad o vzdělání, výjimka pro staré „mladé“ = dobíhající, kde toto není požadováno)

<https://eagri.cz/public/web/mze/poradenstvi-a-vyzkum/vzdelavani/akreditace-a-posuzovani-odborne/metodicky-pokyn-posouzeni-minimalni.html>

- Max. 24 měsíců k datu podání první žádosti FO v EZZ nebo jako 100 % statutár PO v EZZ (*U PO platí, že všechny osoby podílející se na základním kapitálu a všichni členové statutárního orgánu a všichni oprávnění za PO jednat musí splňovat věk max. 41, vzdělání a max. 24 měsíční historii v EZZ*)
- Na podporu lze žádat jen, pokud zároveň žadatel žádá BISS.
- Na podporu lze žádat max. 5 po sobě jdoucích let